TUCA ZBARCEA
ASOCIATII

FINANȚĂRILE SUSTENABILE ÎN ROMÂNIA

de la cerințe de conformare la proiecte bancabile

Data: 2 noiembrie 2026

Autor: Gabriela ANTON, Partener al Țuca Zbârcea & Asociații

Notă: Prezentul material este confidențial, iar drepturile de proprietate intelectuală asupra acestuia aparțin Țuca Zbârcea & Asociații. Folosirea sa, în tot sau în parte, de către orice persoană este permisă numai cu acordul scris al Țuca Zbârcea & Asociații. Acest material are scop pur informativ, nu conține consultații juridice cu caracter definitiv, care se vor solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

DE CE DISCUTĂM DE FINANȚĂRILE SUSTENABILE ACUM?

Finanțarea sustenabilă nu mai este doar raportare ESG: intră în procesul de creditare, preț și portofoliu.

Factorii ESG trebuie tratați ca parte a riscurilor analizate în decizia de creditare și îi leagă de bonitatea debitorului: cash-flow, cost de conformare, garanții, scenarii de tranziție și măsuri de reducere a riscurilor.

GAR cere băncii să identifice activele care finanțează activități aliniate Taxonomiei UE.

Provocarea pentru bănci și companii este să se transforme obiectivele de sustenabilitate în proiecte bancabile

Reglementările internaționale: Acordul de la Paris și Equator Principles

Acordul de la Paris - Convenția ONU asupra schimbărilor climatice aprobat de UE în 2016

- vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice, printre altele prin corelarea fluxurilor financiare
- UE leagă finanțarea sustenabilă de obiectivul de neutralitate climatică până în 2050.

Equator Principles

- Equator Principles sunt un standard voluntar al industriei financiare pentru riscurile de mediu și sociale în proiecte, lansat în iunie 2003
- Participanții sunt instituțiile financiare aderente – sunt 126 EPFIs
- Principiile se aplică pentru project finance, project finance advisory, project-related corporate loans, bridge loans și refinanțări sau achiziții legate de proiecte, cu praguri valorice;
- în România sunt relevante mai ales în finanțări de infrastructură, energie sau industrie, unde creditorii EPFI pot impune due diligence E&S, evaluări climatice și planuri de acțiune EPAP
- România nu apare pe lista oficială a „Designated Countries”: se aplică IFC Performance Standards și World Bank Group Environmental, Health and Safety Guidelines, pe lângă legislația locală aplicabilă.

Cadrul european: Taxonomia UE

Regulamentul (UE) 2020/852 privind Taxonomia UE creează cadrul comun al UE pentru a stabili când o activitate economică poate fi calificată drept durabilă din punct de vedere al mediului.

Relevantă pentru finanțări bancare și piețe de capital, deoarece companiile și finanțatorii trebuie să poată demonstra alinierea la criteriile UE atunci când folosesc etichete sau indicatori de sustenabilitate.

Criteriile cumulative pentru o activitate sustenabilă: contribuție substanțială, DNSH, garanții minime și criterii tehnice.

Cele 6 obiective include climă, apă, economie circulară, poluare și biodiversitate.

În practică, este un sistem de clasificare folosit în finanțări, raportări și produse de investiții pentru a arăta ce parte dintr-o activitate, investiție sau portofoliu este aliniată la obiectivele de mediu ale UE.

GAR este indicatorul prin care banca arată ce proporție din activele acoperite finanțează sau sunt investite în activități aliniate Taxonomiei. De aceea, banca cere date de la client chiar și când clientul nu privește ESG ca pe o obligație proprie de credit.

Cadrul european: CSRD si CSRR

- CSRD Directiva (UE) 2022/2464 extinde raportarea de durabilitate pentru companii mari, grupuri mari și anumite societăți listate pe piețe reglementate din UE. Raportarea informațiilor necesare se face în logica de dublă materialitate:
  - atât impactul companiei asupra aspectelor de durabilitate,
  - cât și modul în care aceste aspecte afectează dezvoltarea, performanța și poziția companiei.

- ESRS sunt standardele comune pentru informațiile pe care companiile trebuie să le raporteze conform CSRD.
  - sunt direct aplicabile ca regulament delegat UE
  - sunt relevante și pentru contractele cu furnizorii și finanțările în care creditorii sau investitorii cer date comparabile privind durabilitatea.
  - Pentru bănci, aceste date alimentează analiza de risc și scoringul ESG, clasificarea taxonomică, calculul GAR și monitorizarea KPI-urilor după closing.

Cadrul european: Ghidurile EBA

Ghidul EBA privind loan origination and monitoring operaționalizeaza Taxonomia UE - cer ca factorii ESG să fie integrați în politicile de creditare și în evaluarea bonității debitorului, precum și să monitorizeze riscurile ESG materiale pe durata de viață a expunerilor.

Ghidul EBA privind managementul riscurilor așază riscurile ESG în arhitectura de guvernanță a băncilor astfel încât aceste riscuri să nu fie tratate ca un exercițiu separat de raportare, ci ca parte a cadrului de management al riscurilor.

În practică, pentru finanțări de proiect, leveraged finance sau credite corporate, banca trebuie să poată integra riscurile ESG în due diligence, creditworthiness assessment, structurarea garanțiilor, pricing și monitorizare.

Implementarea în România: transpunere și raportare

OUG nr. 137/2024 modifică regimul auditului financiar pentru transpunerea CSRD

- raportarea de durabilitate este verificată extern, nu doar declarativ
- în practică, pentru companiile din România, aceasta înseamnă că datele raportate conform CSRD/ESRS vor trebui susținute prin procese interne, evidențe și controale suficient de robuste pentru a permite asigurarea externă
- esențial pentru utilizarea datelor ESG în finanțări, piețe de capital și raportări de grup.

OMF nr. 85/2024 introduce pentru entitățile vizate raportarea de durabilitate ca parte a raportărilor financiare

- sunt incluse informații privind modul și măsura în care activitățile lor sunt asociate cu activități economice durabile
- pentru finanțări, relevanța practică este că băncile, investitorii și finanțatorii pot folosi aceste raportări pentru analiza riscurilor ESG, eligibilitatea ca proiect verde și monitorizarea indicatorilor de sustenabilitate ai debitorilor români.

Codul român al sustenabilității (HG1117/2023)

- este un instrument practic pentru entitățile care au obligația legală de a publica un raport de sustenabilitate sau care doresc să raporteze voluntar.
- raportarea aspectelor de mediu, sociale, de personal, drepturile omului, anticorupție și informațiile prevăzute de art. 8 din Regulamentul Taxonomiei.
- Pentru finanțări, utilitatea este pregătirea și structurarea datelor ESG ale companiilor românești într-un format care poate fi folosit în due diligence, raportare de grup, finanțări verzi sau sustainability-linked și dialogul cu băncile ori investitorii.

Tipuri de finanțări sustenabile

- Green Loans- fondurile sunt destinate unui proiect sau capex verde, cu monitorizare a utilizării banca sau investitorul urmărește destinația fondurilor, alocarea și raportarea post-closing.
  - nu contează după eticheta comercială a produsului, ci alinierea efectivă la Taxonomie a activității sau activului finanțat.
  - un green loan poate fi inclus în GAR dacă și în măsura în care finanțează o activitate sau un activ aliniat Taxonomiei
- Sustainability-linked loans funcționează diferit: utilizarea fondurilor poate fi generală, dar marja sau termenii economici depind de KPI de sustenabilitate ai debitorului.
- Transition finance acoperă capex-ul care reduce riscul de tranziție, fără a pretinde că activitatea de bază este deja verde.
  - poate fi reflectată în GAR atunci când finanțează activități de tranziție care sunt aliniate Taxonomiei

Structuri de finanțare sustenabilă: pașii de urmat

- Pre-screening - evaluare ESG taxonomie, risc, date
- Termsheet: structurare instrument, scop, KPI
- Due diligence legal, tehnic, E&S
- Aprobare credit memo, pricing
- Semnare/CP/Closing
- Monitorizare raportare, EPAP, remedii

Concluzii

Conformarea ESG nu este doar cost administrativ; poate deveni avantaj competitiv în accesul la finanțare.

Băncile sunt obligate să integreze riscurile ESG în procesul de creditare

Pași pentru companii: raportare, taxonomie, KPI și documente E&S pregătite

TUCA ZBARCEA
ASOCIATII

Vă mulțumim!

Gabriela ANTON, Partener
gabriela.anton@tuca.ro

Șoseaua Nicolae Titulescu, nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, etaj 8
Sector 1, 011141, București, România
T: (40-21) 204 88 90
F: (40-21) 204 88 99
E: office@tuca.ro
www.tuca.ro